

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árképzésben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kvótajavaslat és kiegyezés.

Mikor fog végre az osztrák parlamenti törmelék-rakásokból egy még oly lenge reményág kihajtani, hogy mintegy hirdesse, hogy ismét új élet virul a romokból, ki tudja azt előre megmondani, miután a pártok rosszakarata és szatócskodása ott annyi jóindulatú kezdeményezést terméketlenné tett és a legujabb kísérlet is, a parlamenti működés guzsbakötésének megakadályozására, siralmasan meghiusult. De minél feltartóztatlanabban tolokodik előre ez a súlyos tartalmú kérdés, — súlyos tartalmú, mert Magyarország nemzeti fejlődésének is egy kényes darabját érinti — annál nagyobb bizalommal tölthetnek el bennünket azok a nyilatkozatok, melyeket Széll Kálmán miniszterelnök a pénzügyi bizottságban a kvótajavaslat tárgyalása alkalmából tett. Őszinték és minden tarthatatlan illúziótól mentek, mértékelteljesek és mégis határozottak voltak e nyilatkozatok, mint Széll egész politikai lénye és működése; eloszlatják azok a helyzet mély komolyságának minden zavaros felfogását Ausztriában és nálunk minden — önámítást. A miniszterelnök mindenekelőtt a közös szertelenséggel és tájékozatlansággal szállt szembe, mely nem akar tisztába jönni azzal, hogy a két állam, Ausztria és Magyarország, egymáshoz való viszonyának lényeges részében a legkisebb változás sem lesz, ha Ausztriában nem működnek is a parlamentárismus, ha valóban megszűnnék is működni az alkotmányosság egyik vagy másik része. E viszony lényeges része, a közös ügyek, a *pragmatica sanctionis* erednek s az 1867. XII. t.-cz. csak ez ügyek elintézésének módját határozza meg. Ha az elintézésnek ezt a megállapított módját Ausztriában nem lehet megújítani, vagy jobban mondva: folytatni, akkor szükségképp más módot kell teremteni; de a közös ügyek, melyek a *souverain* nemzet és a *souverain* korona szerződésén alapulnak, teljesen változatlanok maradnak. Széll Kálmán már ezért is helytelennek jelölte meg az ellenzéknek azt a feltevését, hogy a kvótajavaslat további tárgyalásába nem is kellene bocsátkozni, minthogy az ülésszak bezárásával Ausztriában — az ellenzék nézete szerint — minden kilátás

ki van zárva, hogy a javaslat ott is részesül a megfelelő parlamenti kezelésben. Eltekintve a viszonyossági klauzulából, melynek teljesítése nélkül e javaslatból törvény soha sem lehet, egy ülésszak berekesztése még nem teljes megszüntetése minden alkotmányos kormányzásnak és „a nemzet bölcsének” alkotása iránt való törhetetlen tiszteletében, kihez Széll Kálmán oly közel állt, nem áldozhatja fel könnyedén azt a hitét, hogy az 1867. XII. t.-cz. 25. szakaszának is Ausztria létfeltételeiből kifolyólag ismét teljes érvényesüléséhez kell jutnia.

A miniszterelnök tehát egy pillanatra sem ingott meg abban az elhatározásában, hogy jellegének, a jog-, törvény- és igazságnak, itt is teljes tiszteletet szerez és a törvényesség alapján állva, nem tarthatván méltóságosnak, sőt még illőnek sem, hogy Magyarország parlamentje pusztá feltevésre — és ha még oly érthető is az az adott viszonyok közt, feltevésnél még sem több az — oly mulasztásba essék, mely azt fejezi ki, hogy nálunk már a kiegyezés megújításának még a lehetőségével sem számolnak többé, legalább a létező alakban nem. De a miniszterelnök, mint a nyilatkozatai bizonyítják, abban az elhatározásban sem ingott meg egy pillanatra sem, hogy mihelyest ez a lehetőség valóban kizártnak látszik, Magyarország örendelkezési jogát, *souverainitását* egész törvényes terjedelmére szerint teljes érvényre juttatja. És hogy ez az elhatározás nem csak a legujabb időből ered, azt Széll Kálmán behozta bizonyította s megerősítette ama kiegyezési formula felállításával, melylyel a parlament minden liberális elemét, a 67-iki kiegyezés minden hivatását, hogy Magyarországot minden nemzeti károsodástól megóvja.

Ezért teljes bizalommal bizhatja magát Magyarország Széll Kálmán okos és óvatos vezetésére, aki éppúgy mindenkor teljes figyelemmel van a monarchia nagyhatalmi állásának, hazánk nyugodt és eredményes fejlődésének egyik garanciájának, követelményeire, amint buzgalommal teljes öre és védelmezője ő Magyarország fenségjogainak.

Vidék.

Balázsfalva, 1900. június 12.

A balázsfalvi magyarság fiatalága folyó hó 10-én a magyar kaszinó pénztára javára nyári táncmulatságot rendezett; a mulatság, amint annak idején lapunkban megírtuk, Vézán a „Comsia“-féle kertben szándékoltatott megtartatni, azonban, úgy látszik, az irigység istene ezt nem engedte, mert éppen amidőn a zenés kivonulás lett volna, megeredtek az ég csatornái és a zenés kivonulás helyett lett sáros kivonulás; no de a lelkesülő fiataloságot ezen sáros körülmény nem zavarta meg; azon reményben, hogy estig még szép idő lehet, nagy türelemmel, sóhajtsokkal és ohajtásokkal várta a közönséget és főleg annak fiatalabb nemzedékét, de bizony hiába, mert csak három család vergődött ki kocsin, és ez is fiatalabb nemzedék nélkül s természetesen nem egészen sármentesen. Azért mondjuk, hogy az irigység istenének kellett esővel közbe lépnie, mert a mulatság helye nagyon szépen és izléseesen volt feldíszítve; gondoskodva volt tűzijátékról és a közönséget mulattató egyéb dolgokról; mindennek fíradhatatlan rendezője Mendl Henrik fiatal barátunk volt, aki csakugyan mindent megtett, futott, fáradozott, hogy a mulatság minél jobban sikerüljön és a közönség minél jobban mulasson; no de, sajnos, a rossz idő mindezt meggátolta.

Hogy azonban a mulatság egészen kárba ne menjen, az „Univer” szállodában tartatott meg, hová a körülményekhez képest igen szép közönség verődött össze és a hajnali órákig nagyon jó kedvben és hangulatban mulatott. A mulatság anyagi oldaláról és a tiszta jövedelemlől ily körülmények között semmit sem szólunk.

Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy a román fogyasztási egyesület, melynek közönséges neve „Consum”, azért, hogy a szegény közönség az eső elől menekülve egy pár órára az „Univer” szálloda tánctermében, melyet a „Consum” bérebe tart, keresett menhelyet, 30 korona díjat vett; bizony egy faluban és ily körülmények között egy kicsit sok, különösen ha még hozzá vesszük, hogy a közönség a „Consum” italát fogyasztja, tehát két bört huz le egy rókáról. Jó lesz, ha a pénzügyigazgatóság az adókövetés alkalmával figyelmét hasonló körülményekre is kiterjeszti, mert ezen táncsterem bérével egész zsarolást visznek véghez.

x-y.

TÁRCZA.

Déliháb.

Írta: Guy de Teramond.

Mialatt odaengedték magukat a keringő búbajos rithmusának, Marcel fülébe sugta a tánczosnőjének:

— Oh Laurence, maga megrészegít . . .

A leány gyöngéden szemébe mélyesztette a tekintetét és kis keze diszkrétan viszonzta a szerelmes ujjak szorítását.

— Miért? mondja!

— Egész lényét belelélekzem így: örültté tesz.

És amint Marcel szorosabban magához vonta a karcsu termetet, a tánczosnő sudár alakja könnyedén meghajolt, úgy, hogy a bajusz, bár csak alig észrevehetően, megérintette a homlok fölött pajkosan lebegő fűrtöcskéket.

Rég idő óta folyt már közöttük és mindenki tudtával a flirt. A környezetükben eljegyzésről is beszéltek.

Am a szkeptikusok — azok, akik ismerik az életet — vállalt vontak, jelentősen és kegyetlenül mosolyogtak. Az idő pedig, hogy igazat adjon nekik, mult, egyik tél követte a másikat, de a közel házasságnak legcsekélyebb híre sem terjedt el a levegőben.

Egyelőre a szép pár általános feltűnést keltett a bálokon: a leány szőke pasztel, Lancret ecsetje alól, a legbájosabb párisi tünemény, a tavasz egész üdeségével a homlokán, sziporkázó szellemességgel a fejecské-

jében; a fiu csinos legény, remek típusa az előkelő, gavallér köröknek, az elegáns és lovagias világfinak.

A keringő véget érve, Marcel a buffetbe vezette tánczosnőjét. Laurence ott álmodozva támaszkodott a kandalló párkányához, még csak a fagyaltot s a sandwicheket se vette észre, melyeket neki a fiatal ember sietve előhozott.

— Mire gondol, édes?

— A szerelmünkre . . .

Olyan szomorúan ejtette ki ezt a leány, hogy Marcel szorongó szívvel kérdezte:

— Nem szeret többé?

— Oh, jól tudja, hogy egészen a magáé vagyok . . . Nem hiszi?

És mert a válasz késett, Laurence hozzátette:

— Mivel bizonyítsam be?

Marcel habozott; azután mintha szégyelné a szavakat, melyek oly régen égették ajkait, gyorsan és halkan felelte:

— Váltsa be ígérését, hogy egyszer majd meglátogat . . . Hisz olyan könnyű . . . Egészen közel lakom a festő-akadémiához . . . Mindig egyedül megy oda . . . Senki sem veszi észre otthon a távollétét . . . Mitől fél hát? . . . Annyi sok a mondani valóm!

Laurence merően reá nézett és egyszerűen mondta:

— Holnap.

Marcel a fölindulástól és az örömtől elfulladt hangon rebegte:

— Oh, köszönöm.

De elnyomva a torkán előtörő zokogást, Laurence megkérdezte:

— És szeret, igazán szeret?

Őszintén, szíve mélyéből fakadt felbuzdulással felelt Marcel:

— Imádom, Laurence!

Mikor Laurence belépett, Marcel bezárta az ajtót mögötte és kitért karokkal, lázban égő szemekkel, ajkait a könyörgött csókért nyújtva, közeledett hozzá.

— Édes! . . . édes!

De Laurence egy intéssel megállította, leült, sokszínű napernyője hegyével a cipőj orrán babrált és nyugodtan kérdezte:

— Mi hát az a sok minden, amit el akar mondani?

A fiatal ember odatámaszkodott a zsolyéhoz, szerelméről suttogott a leány fülébe; a leghízlelőbb hangján zengte el a szerelmesek témájának bájos változatait; gyöngéd szavakat talált, melyek a velőig hatnak, megremegtetnek minden ideget.

Laurence hallgatta, mozdulatlanul, behunyt szemekkel; lelkébe mintha fájdalom férkőzött volna, de édes, kimondhatatlanul édes fájdalom.

Mikor a szerelmese végére ért a mézes szavaknak, megkérdezte tőle:

— Ez minden?

És mért a fiatal ember hallgatott, Laurence felállt, hirtelen minden vér eltűnt arcából.

— Nem ezt vártam volna magától, Marcel!

Marcel összerezzen, csodálkozással szólt:

— De hát mi mást várt?

— Oh semmit . . . csaknem semmit . . . egyszerűen csak ezt: Laurence, akar a feleségem lenni?

(Vége következik.)

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** Molnár László helybeli adóhivatali gyakornokot a pénzügyminiszter Iglóra adóhivatali tiszté nevezte ki.

— **Halálozás.** Egy volt régi derek tisztviselője vármegyénknek hunyt el e hó 13-án Nagy-Szebenben, Loyczel Ferenc nyug. kir. járásbíró. A kiegyezés éveiben mint kitűnően képzett jogász Hunyad vármegye megyei főügyésze lett, majd vármegyénk tisztviselői közé lépett és a közigazgatási bíráskodási szakban teljesített elismerésre méltó tevékenységet. Mint az igazgatási szak előkelő tisztviselője, a vármegyei abrudbányai törvényszék bírja, majd két éven át helyettes elnöke lett. Az igazságszolgáltatásnak a közigazgatástól történt elválasztása után az elhunyt az abrudbányai kir. törvényszék bírja majd hátszegi ügyész lett és végül mint a topánfalvi kir. járásbíró vezetését 20 évig töltötte be diszes állású. 43 évi lelkiismeretes, igazságos és eredményes működés után nyugalomba vonult és jól megérdemelt nyugalmát 6 éven át élvezte. Igazságos, pártatlan működését legjobban bizonyítja az, hogy midőn Topánfalváról távozott, havasaink jóra való népe megsiratta távozását és az egyszerű nép az igazságot nevével azonosította és ügyes-bajos dolgaiban mindig csak Loyczelre hivatkozott, kitől igazságot remélt és ítélkezésében feltétlenül bizott. Halála vármegyénk több előkelő családját borította gyászba. A zalathnai Lukács család, a verespataki Eberghényi, Madán és Moldován családok az elhunytban közeli rokonukat gyászolják. Temetése e hó 15-én folyt le nagy részvét mellett Nagy-Szebenben. Nyugodjék csendesen!

— **Ezredparancsban megdicsért katonák.** Katonáinknak ezredparancsban adták tudtára, hogy József főherceg ő Fensége szemléje alkalmával teljes megelégedését fejezte ki. Az ezredparancsban névleg Lukács Károly és Tólos József őrmesterek, Homonay József és Losonczy Károly szakvezetők külön is megdicsértetnek a kiképzés és oktatás terén teljesített működésükért és ezen dicséret minősítési törzskönyvükbe fel is jegyeztetik.

— **Tornavizsga.** A nagyenyedi állami leányiskola négy osztályának tornavizsgája elmúlt csütörtökön, urnapján délután folyt le a leányiskola udvarán az iskolai előjárók és nagy közönség jelenlétében. A növendékeket osztályonként Szigethy Lidia tornatanítónő vezette elő és vezényelte és a tanév eredményeképp igen szép sikert mutatott fel. Az egyenruházott, nagyság szerint felállított növendékek igen ügyesen végeztek a mozdulatokat, mutatványokat, közben megfelelő dallal kísérve az egyes alakzat képezéseket. Igen természetesen csak olyan mutatványokban gyönyörködhetett a közönség, melyek a lányoknak megfelelőnek a nyilvánosság előtt, de amit a rendgyakorlatokból láttunk, biztosítékul szolgált arra nézve, hogy a szakosított és buzgó oktatás a tornaterem egyéb rejtelmeiben is kellő eredményt tudna felmutatni. A nagy számú közönség zajos tapsokkal és megérdemelt elismeréssel adózott a növendékeknek és tanítónőnek egyaránt.

— **Jóteköny mulatságra** hívjuk fel a közönség figyelmét; hogy mely mulatságra, jelzi a következő Meghívó. A Nagy-Enyed városi állami polgári iskola és a vele egybekapcsolt női kézimunka-tanfolyam a „Tanítók Háza” javára 1900. június 20-án a sétatéri fedett táncz helyiségben műsoros estélyt rendez. Az előadást táncz követi. Belépő-díj: Ülőhely 1 korona, tanulójegy 30 fillér. Kezdeté este 7/8 órákor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak. — Nem kell hosszasan magyaroznunk, hogy a nemes cél mennyire megérdemli a pártfogást és az egész éven át fáradozó növendékek törekvése, hogy a közönségnek egy kedves estét szerezzenek, — a sikert. Mint halljuk, a műsor igen érdekes lesz; előképek, ének, zongora fogják egymást felváltani, szóval méltó záradéka lesz a tanévnek. Tehát a viszontlátásig szerdán a kedves gyermekek mulatságán.

— **Baleset.** A csütörtöki déli vonattól bejövő postaszekeret az eleje fogott lúzs ló elragadta és felborította, mely alkalommal a szolgálat tevő László Ignác postaszolga oly szerencsétlenül bukott le, hogy fején súlyos zúzódást szenvedett s most ápolás alatt áll. A kocsisnak kutyabaja sem történt, a megbokrosodott ló pedig egyenesen hazavágtatott a posta udvarára.

— **Letört virág.** A következő gyászjelentést vettük: Az alóírottak a szív legnagyobb fájdalommal tudatják, hogy szeretett unokájuk, gyermekük, testvérük és rokonuk Molnár Juliánna II. éves tanítóképzészei növendék virágzó életének 17-ik évében a halotti szentsegek ájtatos felvétele után folyó hó 13-án délelőtt fél 8 órákor hosszas szenvedés után megszünt élni. A megboldogult földi porai e hó 15-én pénteken délután fél 4 órákor fognak nevelő szülői lakásáról a közös sírkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Halhatatlan

lelkéért pedig az engesztelő szentmise-áldozat e hó 17-én d. e. 10 órákor fog a róm. kath. templomban az Egek urának bemutatni. E végtisztességre a rokonok, ismerősök szomorúan meghívhatnak. Az örök világosság fényeskedjek neki! Maros-Ujvárt, 1900. év június hó 13-án. Özv. Pankótzki Ferencné Csibi Mária, nagyanyja. Molnár Lajos, édes atya. Pankótzki Ferenc és neje Virág Teréz; nevelő szülői. Molnár Ferenc, nagyatyja. Molnár Lajos, Molnár Ilona, Molnár József, édes testvérei. — Az ily fiatalon elhunyt igen szép leány városunkban végezte iskoláit s halála híre sok volt tanuló-társnőjében is fájó érzetet keltett. Pihenjen csendesen.

— **Egy anya gondatlanságának** áldozata lett egy kis héthónapos leánygyermek. Szócs Jánosné szül. Györfi Anikó a napokban kis gyermekét alig pár lépésnyire tette le a patak mellé és maga fát gyűjteni gyermekétől távozott; a kis gyermek a parton játszva a vízbe gurult és mielőtt meg anyja segítségére jöhetett volna, a vízbe fullt.

— **Szállítás a közös hadsereg részére a termelő által.** A kolozsvári ker. és ipar-kamarával közölte a 12. hadtest nagy-szebeni intendatúrja a közöshadsereg gabona- és termény szükségletének a termelő birtokosok által való szállításánál követendő eljárást. A feltételekből kiemeljük a következő lényegesebb pontokat: A termelők ajánlataikat gabona neműre szabad kézből bérletszerűleg nyilvános pályázat kiírása előtt augusztus hó folyamán adhatják be. A széna és szalma szállítási ajánlatok június hóban adandók be. A fa és szén szállítási ajánlatok nincsen záros határidőhöz kötve. Az ajánlatokban pontosan felemlítendő a szállítandó termék eredete, melléklendő a községi előjárásnak a közigazgatási hatóság által igazolt kimutatása arról, hogy az ajánlkozó mily kiterjedésű birtokkal bír s annak mennyi hozama lehet. Bepecsételt zacskóban 5 kilo minta csatolandó. Mással vásárolt termék csak a legkivételesebb esetben fogadtatik el. Az elemi károkat az adóhivatalnak kell igazolni. A termelők alkalmi szövetkezetei előnyben részesülnek. A szállítást másra átruházni nem szabad. A szállítási határidő legfeljebb 10—14 napra hosszabbítható. A részletesebb feltételek megtekinthetők a katonai élelmezési raktáraknál és a kereskedelmi és ipar-kamara irodájában.

— **A „Háztartás”,** Kürthy Emilné szerkesztésében és az „Athenaeum” kiadásában megjelenő magyar házi-asszonyok közlönye, legújabb számának gazdag és változatos tartalmából megemlíttük a következőket: A nők munkaköre. Egészség. Gyógy növények. A szépség ápolása. Lakás. Kézimunka. Divat. Pecsételés. Mosás és vasalás. Kártékony állatok. Háztartás. Konyha. Étlapok tíz napra szóló ételrenddel s kifűnő kipróbált ételek leírásával. Baromfi-udvar. Pincze. Cselédeink. Kertészet. Konyhakert. Disz kert. Szobakertészet. Gyümölcsös. Szőlőmívelés. Népiskolák. Irodalom. Színeszet. Zene. Családi rovat. Szépirodalom. (Csak egy kis nyugalom. Szeráf.) Rejtvények. Humor és rendkívül tartalmas szerkesztői posta. A „Háztartás” előfizetési díja egy évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona. Megjelen havonként háromszor. Előfizetheti a kiadóhivatalban, VII. Kerepesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora- és hegedű-zenemű-folyóirat most megjelent XI-dik füzete a következő szép zenemű-ujdonságokat közli: Doda-Borbély Sándor „Szabad a madárnak” magyart. II. Hartl Henrik „Tüzlőt induló”-t. Bogdán J. „Málnásfürdői emlék” keringőt. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes füzete. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal hangjeggyel tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 8 korona, félévre, 120 oldal tartalomra, 4 korona. Előfizetheti a most folyó II. évnegyedre a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery-utca 62/a, honnan megismerésre mutatvány-füzetet ingyen és bérmentve küldenek.

— **A „Magyar Művészet”** júniusi száma pompás tartalommal jelent meg. E diszes folyóirat, melynek szerkesztője Cs. Szabó Kálmán s főmunkatársa Beniczky Lenke, új számának jó részét Munkácsy Mihálynak, a nagy mester emlékének szenteli. Bemutatja az elhunyt nagy művész minden alkotását és e mellett aktuális reprodukciói is igen szépek, melyek száma a harminczat meghaladja. Közleményei is becses tartalmuak. Tárzát Tömörkény István, Cs. Szabó Kálmán írt, londoni levelet Hughes-Hughes Bajza Ilona (Beniczky Lenke leánya). Beniczky Lenke folytatja Hanna című regényét, s egy új regényt is kezd Cyprianus, a Varázsló címen, mely külföldön óriási sikert aratott s melynek szerzője Wildenbruch Ernő. E jeles művet Hann Pepi ülteti át magyarra. Még sok más közlemény teszi változatossá s igen érdekessé e diszes folyóiratot. Előfizetni a kiadóhivatalnál lehet: V., Hold-utca 7. Pesti Könyvnyomda-Részvétel-Társaságnál. Egész évre 12 korona, egy szám ára egy korona.

Irodalom.

Madárvédelem.

Az országos állatvédő egyesület 1900. évi február hó 25-én tartott közgyűlésén előadta: **Herman Ottó.**

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Az ember kebelében lakozó legtisztább, legnemesebb és éppen azért valóban szent érzelem, a könyörületesség nevében emelem föl szavamát e nemes egyesület közgyűlésének kegyes színe előtt, hogy külön is fölhívjam a madarak védelmére; védelmére azoknak a kedves teremteteknek, amelyeket a népszellem szeretete az „égi” jelzővel ruházott föl.

Amidőn pedig e fölhívást itt megteszem, ne vegye a mélyen tisztelt közgyűlés szerénytelenségnek, ha önmagamból indulok ki; reá utal erre egész helyzetem, állapotom.

Akadhat ebben a lelki sívárságra, önzésre és rideg anyagiságra nagyon is hajló korban valaki, aki, amidőn a madarat énekéért szeretem és védem, így szól hozzá: mi hasznod, vagy élvezeted lehet teneked a madár énekeiben, neked, aki azt nem is hallod?

Tehát érdek, haszon, ez legyen az egyetlen rugó, amely cselekvésre bírjon, amely e cselekvést megokolja? Hozzá a kérdés nem is alapos és nem is igazságos, mert én — s ez való igaz — süketen is tisztán hallom a madár dalát, annak minden hangját.

Hogyan?

Hallom feleségem szemén és szívében át. A szem a pacsirta repeső énekére fellángol; a szív, az földobog. Ezeket látom és érzem, és akkor a pacsirta dalának minden hangocskája, trillája visszazeng- emlékezetemből, mely régesrégén, amikor még hallottam, a legkisebb hangot is fölszívta magába, hűségesen őrsi s elzengi bensőmben, valahányszor a szántóka madár rezgő szárnyával ég felé kel.

Az a lelki sívárság nem tudja azt, hogy a süket ember szemé élesebb, figyelőbb; hogy a legesekelebb rezdülést is észreveszi és jobban átérzi, mint az, aki hallásában bizva, fölszínesen tekintget.

Én látom a kis fitiszmadar surranását az ősbükkök koronájában; a királyka bujkálását a fenyvek tömött ágazatában...

Igy is tehát meg van okolva fölszólalásom.

Ami pedig külön is készlet és följogosít, ez az, hogy mind ritkábban látom kelni ég felé a pacsirtát; leghűségesebb barátunk, a füstí fecske, mindinkább elmaradoz fészektől; a kert, az erdő és liget fáinak, bokrainak sűrűjében nincs mozgás; azokat évről-évre több káros bogárság lepi el. És feljajdul a kertész, a gazda, mert elpusztítja termését a féreg, amely ellen emberi módjával, erejével hiába védekeznek. Igen! mert ritkul az égi madár...

Amidőn a pusztulás okának földerítéséhez hozzáfognék, meghódolok néhány percze a modern sívárság előtt, mely nem törődik a szív hangjával, hanem szám-szerű, eltárgadhatatlan bizonyítékot követel tőlem és mindenkitől. Álljanak tehát itt számok, bizonyítsanak és vádoljanak.

Hivatalos kimutatás szerint Friaulban csak egyetlen esztendőben, a madárvonulás idejében, 206.832 madár került konyhai célokra, piacra, tényleg pedig kitétt a szám 620.832 darabot!

Azt hiszik, hogy talán valami vérengző kerecsenek, vándorsolyomok vagy sasok? Oh dehogyan? Csupa szemünk gyönyörűsége; erdő, mező ékessége, a gazda, a kertész legjobb barátja: vörösbegyek, hantmadarak, pintyökék, bubospacsirták és hasonló kedvességek — telelésre vonulva hálóba, kelepcebe kerültek.

Bresciában — mely előttünk magyarok előtt mindig egy bizonyos hyéna emléket idézi fel — tehát egyetlen város piacán, egyetlen vonulási időszak alatt, hivatalos kimutatás szerint 423.792 ártatlan, hasznos kis madár került olasz inyenczek konyhájára, gyomrába.

Montegrade szorosában három vadász, három nap alatt, 14.000 füstí fecskeket hálóztak össze, áldozatul inyenczek gyomra és a divat ördöge számára.

Signor Salvadori a legridegebb pontossággal kimutatja, hogy egyetlen madárfogó roccolója 20 év alatt 135.485 apró madárnak került életébe.

A divat, szellemesség és finomság világra szóló középpontja, Páris, hivatalos kimutatás szerint egyetlen évad alatt 32.000 rigót, 114.000 pacsirtát emésztett föl.

Igen, pacsirtát! És csak ennyit. Mert volt idő, amikor a divat ördöge a pacsirtaszárnyat tette a női kalapra és ekkor a divat metropolisának egyetlen ületébe 400.000 pár pacsirtaszárny érkezett Finnországból...

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 343—1900.
főisp.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Alsófehér vármegye tisztviselő és segédszemélyzetének létszámba a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 49312. számú engedélyével újonnan a következő állások rendszeresítettén, u. m.:

Egg számtisztviselői állás 1400 korona évi fizetéssel és 300 korona évi lakbérrel.

Egy központi irnoki állás 1160 korona fizetéssel és 200 korona évi lakbérrel.

Egy árvászeki irattárnoki állás 1300 korona évi fizetéssel és 300 korona lakbérrel.

Egy állatorvosi állás 1000 korona évi fizetéssel és 500 korona utiátalanyal.

Ezen állásokra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, minősítésüket és kellő gyakorlatukat feltüntető okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám **junius hó 28-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező pályaműveket figyelembe nem veendem.

Nagy-Enyeden, 1900. június 13-án.

Zeyk Dániel

főispán.

3117 1-3

Sz. 343—1900.
főisp.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Alsófehér vármegye tisztviselő karának létszámban, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 49312. számú engedélyével, az újonnan rendszeresített IV-ik központi aljegyzői állás jóváhagyatván, ezen 1700 korona évi fizetéssel és 300 korona évi lakbér élvezetével egybekötött **aljegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok, és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, minősítésüket és kellő gyakorlatukat feltüntető okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám **junius hó 28-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező pályaműveket figyelembe nem veendem.

Nagy-Enyeden, 1900. június hó 13-án.

Zeyk Dániel

főispán.

3116 1-3

640. szám.
I—900.**Hirdetmény.**

A kereskedelemügyi miniszter ur Ö Nagyméltósága az 1900. évi május 23-án 17910. számú rendeletével a zalatnai kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskolánál egy **gépház építését** 3603 korona 23 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása czéljából az 1900. évi **junius hó 27-ik** napjának délelőtti 9 órájára a nagyenyedi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtók felhívhatnak, hogy a fentebb munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

A kir. államépítészeti hivataltól.

3115 1-1

Nagy-Enyeden 1900. június hó 12-én.

Biztos**kereset**

kinálkodik jó beszélőképességgel bír, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényezik értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

"MERCUR"

váltóüzleti

résztársaság

BUDAPEST**Arany-János-****utca 31.**

10-19 3036

1 kilo tiszta finom zamatos kávé 1 frt 50 kr. Litke-féle pezsgő. Bánati leghíresebb buzából öröit hengeralmi lisztek legolcsóbb áron kaphatók.

Bethlen-utcában 3 szoba, konyha, faskamra, pincze kiadó

április 24-től.

Egy kettős számú

WERTHEIM-SZEKRÉNY

olcsó áron eladó.

Raktáromba az alábbi friss ásványvizek érkeztek:

Borszéki, Előpataki, Luhi Margit, Carlsbadi, Marienbadi, Nieder Selters, Salvator, Gishuebler, Budai és Lewicon.

Friss **Beocsini Roman és Portland cementek** szintén megérkeztek; hordó számra legolcsóbb gyári áron szolgálok. Legjobbnak elismert **kőnyenyen kezelhető Wermorel permetezőket**, legerősebb rézgáliczot **igen jutányosan ajánlok.**

A közelgő időnyre ajánlom a híres nemes **gyémánt aczélból készült kaszákat**; minden darabért **jót állok**, ha nem lenne, jó becserelem vagy árat visszaadom. Egyéb szerszámok, **ásók, lapátok, kerti-ollók, gereblyék, kapák**, mindennemű **szekek legolcsóbb áron kaphatók.**

Nagy választékban **alpaca és nikkelt tárgyak, gyümölcsös talak, kenyérkosarak, kanalak, tálcák 20 krtól 4 frtig.** Diszes **lám-pák, husvágók, új fajta kávéőrölők,**

Többféle **pácztolt halak**

angolna, lapardon, sardinia, orosz hal, heringek, pisztrángok.

A kirakat szíves megtekintésére becses pártfogóimat ez uttal is kérve, maradok teljes tisztelettel

BISZTRITSÁNY LAJOS.

2017 26-52

Erősen vasalt targonca 3 frtért kapható.

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED

FŐTÉR.

Mindennap friss szebeni **tormás virsli** s más **husneműek**, különféle **sajtok**, valamint az egész országban híres **orosházi házi kenyér** kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Felsége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárny-gyár.

Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest-betéti cipők kitűnőségét legjobban bizonyítja, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fájdásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelet hiva

Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé láb fájdás!

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a es. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottott.

Széküldés eskü útánvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárúsítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestárny-gyár betéti társaság képviselete és elárúsító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

Sz. 5093-1899.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Boboilla Vasília felgyógyi lakos végrehajtónak Metexán Györgye felgyógyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 75 frt (150 korona) tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a felgyógyi 105. sz. tjkvben A + 1337 2. 1338 2. hr. sz. ingatlan 96 kor. (48 frt), a 2343 1. 2453 2. 2695. 4334. 4335. 4453 1. 4454 és 4569 hr. sz. ingatlanok 264 kor. (132 frt) és a felgyógyi 988. sz. tjkvben A + 218 2. 219. hr. sz. ingatlan 384 kor. (192 frt) kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1900. évi július hó 3-án d. e. 10 órakor Felgyogy községében tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áról is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. n. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1900. január hó 16-án.

Vincenti,
kir. járásbíró.

3114 1-1

TARTOS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD

Valódi Christoph-lakk kérésed.

E gyártmány törvényileg védve van.

Christoph-Lakk

A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PAULÓKRA

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mazolás alatt is használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu ragadás száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkoknak sajátja, elkerültek. E mellett használata olyan egyszerű, hogy ki-ké maga végezheti a mazolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztevé fényét. Meg kell különböztetni;

színezett szobapalló-fénymázt, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mazolást stb.; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen) **uj pallókra és parketre,** mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát. **Postacsomag,** körülbelül 35 négyszög mtr (két közepmagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintázások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint **35 éve létező gyártmányt** sokféle utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a céljuk meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ,
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Nagy-Enyed: **KINDL J.**

Csak ezzel a törvényes bejegyzett védőjeggyel valódi.

LONDON,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.

Főraktárak:
Burmán,
Angol India

Agén. Zágráb.
Algier

Amsterdam,
H. Sanders,
Rokin 8.

Basel,
Szent János gyógytár,
W. Kratz

Belgrád,
Nikola A. Delini,
gyógytár Mihály

fejedelemhez.
Központi raktár
Szerbia részére.

Berlin, C.
Bologna.

Bruxelles.
Pharmacie Ch.
Delaere & Co.

Budapest,
Török J.

Cáiro,
Dr. Egger L. és J.

Cöln a Rh.,
Noris.

Debrezen.
Eich. Luxenburg.

Sel'vidt P., gyógyysz.

Thierry A. mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld,** a törvényszéknel bejegyzett „apácza”-védőjeggyel van ellátva. Fölülmulthatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. Külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Szejjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyító hatása. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujjban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyító-hatása mindenféle seb gyógyításánál.

Próbátüveg bérmentve 1 korona 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg. **Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.**

Czím: A. Thierry, gyógyosztár és gyár a Védőangyalhoz.
Pregrada Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerék sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

12-52 3032

Issigeae,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken farma.
Milán,
A Bertoloni.
Malmó, Serrige
Apot. Lejonet

Nantes,
Pharmacie
C. Fredet,

Nápoly, Palermo-
Páris,
Pharmacie

francaise 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Pharmacie

Daprey, 11. Rue des
frances Bourgeois.

Prága,
Róma,
Corso. Agenzia del

Policlinico
Roubaix,
Pharmacie F Gerrath.

Serajevo.
Szeged,
Temesvár.

Trieszt, Velence.
Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényes bejegyzett védőjeggyel valódi.

Köcsülés.

Dús választéku BUTOR-RAKTÁR

saját készítményű szalon-, háló- és étkező-szoba, valamint konyhaberendezésekből, szolid és izléses kivitelben s jutányos áron.

Továbbá ugyancsak saját készítményű kárpitos- és diszító-munkák, vala- galv. sodronyágybetétek és kocsilések. Ágybetétek, méret szerint, drbként: fakereben 14 korona, vaskereben 20 korona. Kocsilések drbként 16 koronáért.

Baumann Arnold mű-, épület- és butor-asztalos gyárában Gyulafehérvárt.
Képes árjegyzék 1 korona (vagy visszaküldés) ellenében.

20-20 3048

Köcsüléseség polokák, bohák, konyhabogarak, molyok, a szobákon lévő átvilágító sz. állm.

Zacherlin

Nem zacskóban!

Csak az valódi, mely üvegben árultatik!

Ez

az igazán csallhatatlan, gyökeres segítség a rovarokkal való minden vesződés ellen.

Kapható a következő czégeknel:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos.	Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.
„ Cirner J. József,	„ M. Friedmann
„ Fenichel Jakab	„ Fröhlich Gyula.
„ Winkler János.	„ Jakabffy Albert.
Abrudbánya: Molnár Árpád.	„ Marzell E. gyógyysz.
Maros-Ujvár: Mendel Izidor.	„ Schlesinger testv.
„ Virág Tamás.	

3046 6-10